

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Ministerie van Justitie en Veiligheid
De minister van Justitie en Veiligheid en
de minister voor Rechtsbescherming
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Geachte mevrouw Yeşilgöz-Zegerius, geachte heer Weerwind,

Met een brief van 16 december 2021 heb ik uw aandacht gevraagd voor de positie van slachtoffers in zaken die worden afgehandeld met een strafbeschikking van het Openbaar Ministerie (OM). Het OM besluit steeds vaker om een strafbeschikking uit te vaardigen en de verdachte dus niet voor de strafrechter te brengen. Voor het slachtoffer betekent dit dat verschillende mogelijkheden voor actieve deelname bij de afhandeling van de strafzaak vervallen. Het spreekrecht op de zitting is (slechts) één daarvan.

Uw reactie

Ik deelde met u mijn zorg over deze ontwikkeling waarin toegang tot recht voor slachtoffers onvoldoende gewaarborgd is. Ik riep u onder andere op om – kort gezegd – het OM tot een actievere rol te bewegen. U gaf een eerste reactie in een brief van 9 maart 2022. Op mijn verzoek vulde u deze aan in een brief van 9 december 2022. Ik dank u voor de informatie die u op een groot aantal punten heeft verstrekt en voor het delen van uw visie op deze kwestie.

Een ander perspectief: dat van de burger

Vanuit mijn rol als Nationale ombudsman kom ik op verschillende punten tot een andere waardering dan u, mede ingegeven door het burgerperspectief van waaruit ik naar overheidsprocedures kijk.

Mijn zorg is dat binnen de wettelijke kaders (beleids)keuzes zijn en worden gemaakt die er in de praktijk toe kunnen leiden dat een slachtoffer van een misdrijf onvoldoende toegang tot recht heeft. Ik maak mij zorgen of het OM voldoende zicht heeft op de individuele behoefte van een slachtoffer voordat de beslissing "dagvaarden of strafbeschikking opleggen" wordt genomen. Soms kan een strafbaar feit dat op het oog minder ernstig lijkt, toch zeer grote nadelige gevolgen hebben gehad voor het slachtoffer. Om het belang van een slachtoffer werkelijk te kunnen meewegen in een concrete zaak en daarop in te spelen, zal het OM zich – zo nodig – actief op de hoogte moeten stellen van diens behoeften. Voorkomen moet worden dat een slachtoffer dat actief wil deelnemen en zijn stem wil laten horen op een zitting, genoeg moet nemen met een plek aan de zijlijn.

De strafbeschikking van het OM en de rol van het slachtoffer daarbij, blijft onze aandacht houden. Klachten van slachtoffers of signalen uit andere hoek kunnen voor de Nationale ombudsman aanleiding zijn om toegang tot recht voor slachtoffers in de toekomst nogmaals te agenderen.

Pagina 1

Datum

22 maart 2023

Onderwerp

Slachtoffer en strafbeschikking

Nationale ombudsman

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
post@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

Verspreiding van deze brief

Een kopie van deze brief zend ik aan de Vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid van de Tweede Kamer. Wij plaatsen de tekst van deze brief ook op de website van de Nationale ombudsman.

Pagina 2

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen